

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 23. heinäkuuta 2024
(OR. en)

12170/24

Toimielinten välinen asia:
2024/0170(NLE)

ECOFIN 866
UEM 256

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia: NEUVOSTON PÄÄTÖS liiallisen alijäämän olemassaolosta Puolassa

NEUVOSTON PÄÄTÖS (EU) 2024/...,

annettu ... päivänä ...kuuta ...,

liiallisen alijäämän olemassaolosta Puolassa

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 126 artiklan 6 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Puolan esittämät huomautukset,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT' tai 'SEUT-sopimus', 126 artiklan 1 kohdassa määrätään, että jäsenvaltiot välttävät liiallisia julkistalouden alijäämiä.
- (2) Vakaus- ja kasvusopimuksen tavoitteena on terve ja kestävä julkinen talous, jolla pyritään vahvistamaan hintavakauden edellytyksiä sekä saavuttamaan rahoitusvakauden tukema vahva, kestävä ja osallistava kasvu, millä tuetaan kestävää kasvua ja työllisyyttä koskevien unionin tavoitteiden saavuttamista.
- (3) SEUT 126 artiklan mukainen liiallisia alijäämiä koskeva menettely, sellaisena kuin sitä on selkeytetty neuvoston asetuksella (EY) N:o 1467/97¹, joka on osa vakaus- ja kasvusopimusta, edellyttää päätöstä liiallisen alijäämän olemassaolosta. Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja SEUT-sopimukseen liitetystä liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä tehdyssä pöytäkirjassa N:o 12 annetaan tarkemmat määräykset liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanosta. Neuvoston asetuksessa (EY) N:o 479/2009² esitetään yksityiskohtaiset säännöt ja määritelmät kyseisten määräysten soveltamiseksi. Unionin uudistettu talouden ohjausjärjestelmä, joka tuli voimaan 30 päivänä huhtikuuta 2024, sisältää neuvoston asetuksen (EU) 2024/1264³, jolla muutetaan asetusta (EY) N:o 1467/97. Tämä neuvoston päätös koskee ainoastaan sitä, että julkisen talouden alijäämä suhteessa bruttokansantuotteeseen (BKT) ylittää SEUT-sopimuksessa asetetun viitearvon, joka on 3 prosenttia suhteessa BKT:hen voimassa olevien säännösten mukaisesti.

¹ Neuvoston asetus (EY) N:o 1467/97, annettu 7 päivänä heinäkuuta 1997, liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä (EYVL L 209, 2.8.1997, s. 6).

² Neuvoston asetus (EY) N:o 479/2009, annettu 25 päivänä toukokuuta 2009, Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä tehdyn pöytäkirjan soveltamisesta (EUVL L 145, 10.6.2009, s. 1).

³ Neuvoston asetus (EU) 2024/1264, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2024, liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä annetun asetuksen (EY) N:o 1467/97 muuttamisesta (EUVL L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj>).

- (4) SEUT 126 artiklan 5 kohdassa määrätään, että jos komissio katsoo, että jäsenvaltiossa on tai siellä voi ilmetä liiallinen alijäämä, komissio antaa asiasta lausunnon kyseiselle jäsenvaltiolle ja ilmoittaa asiasta neuvostolle. Otettuaan huomioon SEUT 126 artiklan 3 kohdan nojalla 19 päivänä kesäkuuta 2024 antamansa kertomuksen sekä talous- ja rahoituskomitean SEUT 126 artiklan 4 kohdan nojalla antaman lausunnon komissio katsoi, että Puolassa on liiallinen julkisen talouden alijäämä. Komissio antoi tämän vuoksi Puolalle 8 päivänä heinäkuuta 2024 tällaisen lausunnon ja ilmoitti asiasta neuvostolle.
- (5) SEUT 126 artiklan 6 kohdassa määrätään, että neuvosto ottaa huomioon kyseisen jäsenvaltion mahdolliset huomautukset ennen kuin se päättää kokonaistilanteen arvioituaan, onko liiallinen alijäämä olemassa. Puolan tapauksessa kokonaistilanteen arvio johtaa alla esitettyihin päätelmiin.

- (6) Komission (Eurostat) 22 päivänä huhtikuuta 2024 vahvistamien tietojen mukaan vuonna 2023 Puolan julkisen talouden alijäämä oli 5,1 prosenttia suhteessa BKT:hen ja julkinen velka 49,6 prosenttia suhteessa BKT:hen. Komissio katsoi SEUT 126 artiklan 3 kohdan nojalla annetussa kertomuksessaan, että alijäämä, joka vuonna 2023 ylitti SEUT-sopimuksen 3 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen, ei ole poikkeuksellinen, koska ylitys ei johdu vakaus- ja kasvusopimuksessa tarkoitettusta epätavallisesta tapahtumasta eikä talouden vakavasta taantumasta. SEUT-sopimuksen viitearvon ylittyminen ei myöskään ole komission kevään 2024 talousennusteen perusteella väliaikaista, ja kyseisessä talousennusteessa julkisen talouden alijäämän ennustettiin pysyvän yli 3 prosentissa suhteessa BKT:hen vuosina 2024 ja 2025. Yhteenvetona voidaan todeta, että vuoden 2023 alijäämä ylittää SEUT-sopimuksen 3 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen eikä ole sitä lähellä. Viitearvon ylitystä ei pidetä SEUT-sopimuksessa ja vakaus- ja kasvusopimuksessa määriteltynä poikkeuksellisenä tapahtumana eikä sitä pidetä väliaikaisena. Näin ollen SEUT-sopimuksessa ja asetuksessa (EY) N:o 1467/97 määriteltyä alijäämäkriteeriä ei lähtökohtaisesti ole noudatettu.
- (7) Komissiolle (Eurostat) ilmoitettujen tietojen mukaan Puolan julkisen talouden alijäämän ennakoidaan olevan 5,1 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2024. Komission kevään 2024 talousennusteen mukaan alijäämä on 5,4 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2024, mikä ylittää SEUT-sopimuksen 3 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen eikä ole lähellä sitä. Alijäämän kasvu vuoteen 2023 verrattuna johtuu menojen kasvusta, erityisesti puolustusvalmiuksien vahvistamiseen liittyvien menojen kasvusta, mukaan lukien investoinnit puolustustarvikkeisiin ja -infrastruktuuriin sekä juoksevat sotilasmenot, uusista sosiaalietuuksista, mukaan lukien perhelisien korotukset, 30 prosentin palkankorotuksesta opettajille ja 20 prosentin palkankorotuksesta julkishallinnon virkamiehille.

- (8) Komissio analysoi SEUT 126 artiklan 3 kohdan nojalla antamassaan kertomuksessa kyseisen artiklan vaatimusten mukaisesti myös kaikki merkitykselliset tekijät. Kuten asetuksen (EY) N:o 1467/97 2 artiklan 4 kohdan toisessa alakohdassa säädetään, jos julkinen velka suhteessa BKT:hen ei ylitä viitearvoa, merkitykselliset tekijät otetaan huomioon liiallisen alijäämän olemassaoloa koskevaan päätökseen johtavissa vaiheissa. Kaiken kaikkiaan SEUT 126 artiklan 3 kohdan nojalla annetussa kertomuksessa tarkastellut merkitykselliset tekijät antavat ristiriitaisen kuvan. Kyseisten merkityksellisten tekijöiden tarkastelu ei muuta päätelmää, jonka mukaan SEUT-sopimuksen alijäämäkriteeri ei täyty.

- (9) Koska kansalliset keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteelliset suunnitelmat on toimitettava 20 päivään syyskuuta 2024 olevaan määräaikaan mennessä, jota voidaan pidentää Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1263⁴ 36 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti ohjeellisesti 15 päivään lokakuuta 2024 saakka, jolloin euroalueen jäsenvaltioiden talousarviosuunnitelmia koskevat luonnokset on jätettävä, neuvosto panee merkille, että menettelyn seuraava vaihe eli SEUT-sopimuksen 126 artiklan 7 kohdan nojalla annettava komission suositus neuvoston suositukseksi liiallisen alijäämän korjaamisesta toteutetaan yhdessä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 473/2013⁵ 7 artiklan nojalla euroalueen jäsenvaltioiden alustavista talousarviosuunnitelmista annettavien komission lausuntojen kanssa. Tällä tavoin voidaan varmistaa yhdenmukaisuus liiallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn perustuvien julkisen talouden vaatimusten ja kansallisissa keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellisissa suunnitelmissa vahvistetun sopeutusuran välillä. Jotta tällainen yhdenmukaisuus on mahdollista eikä liiallisia alijäämiä koskevassa menettelyssä tule aukkoa valvontaan, edellytyksenä on, että kansalliset keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteelliset suunnitelmat toimitetaan ajoissa. Tätä aikataulua olisi pidettävä poikkeuksellisena ja uuteen ohjausjärjestelmään siirtymiseen liittyvänä, joten se ei muodosta ennakkotapausta. Neuvosto panee myös merkille, että jos kansallista keskipitkän aikavälin finanssi- ja rakennepoliittista suunnitelmaa ei toimiteta ajoissa, SEUT 126 artiklan 7 kohdan nojalla annettavassa komission suosituksessa neuvoston suositukseksi otetaan huomioon komission asetuksen (EU) 2024/1263 mukaisesti määrittämä jäsenvaltiolle toimitettu viiteura,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1263, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2024, talouspolitiikan tuloksellisesta yhteensovittamisesta ja monenvälisestä julkisen talouden valvonnasta sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 kumoamisesta (EUVL L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 473/2013, annettu 21 päivänä toukokuuta 2013, alustavien talousarviosuunnitelmien seuranta ja arviointia sekä euroalueen jäsenvaltioiden liiallisen alijäämän tilanteen korjaamisen varmistamista koskevista yhteisistä säännöksistä (EUVL L 140, 27.5.2013, s. 11).

1 artikla

Kokonaistilanteen arviointi osoittaa, että Puolassa on olemassa liiallinen alijäämä alijäämäkriteerin noudattamatta jättämisen vuoksi.

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se annetaan tiedoksi.

3 artikla

Tämä päätös on osoitettu Puolan tasavallalle.

Tehty ... ssa/ssä ... päivänä ...kuuta ...

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja